

Nieuwsbrief VEAN ERF Updates - Nummer 22, 2016

Nummer 22, 2016

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:2351 14-10-2016

Hof

Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2016:3574 30-08-2016

Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:2982 09-08-2016

Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:3019 03-08-2016

Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:2979 12-07-2016

Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2016:2976 05-07-2016

Rechtbank

Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2016:6672 19-10-2016

Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2016:12480 19-10-2016

Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2016:5330 12-10-2016

Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:8177 07-10-2016

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2016:6286 07-10-2016

Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2016:8040 30-09-2016

Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:7812 21-09-2016

Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2016:228 06-01-2016



RECHTSPRAAK

Wilsbekwaamheid dementerende testateur.

Erflater leed aan beginnende dementie toen hij in zijn testament een geldlegaat voor zijn ongehuwde partner A opnam (en haar een sloep schonk). Een kind van erflater twijfelt aan erflaters wilsbekwaamheid ten tijde van het testen (en de schenking).

Om de geldigheid van het testament (art. 3:34 lid 2 BW, art. 4:55 lid 3 BW) te beoordelen, speelt de complexiteit van het testament een rol en de vraag of het onverwachte makingen bevat, aldus de rechtbank. Op zichzelf acht de rechtbank de testamentaire regelingen niet complex en in de lijn der verwachtingen. En ook al staat vast de erflater leed aan beginnende dementie, daarmee is niet onmiddellijk gegeven dat hij niet wilsbekwaam was bij het testen (en het schenken).

Wilsbekwaamheid valt echter ook niet uit te sluiten, zeker nu erflater ernstig in de war was in de tijd rondom het testen (en het schenken). Het kind krijgt de gelegenheid om nadere medische stukken in het geding te brengen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 19-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2016:12480

Zaaknummer: C/09/503086 / HA ZA 16-37

Rechters: D.R. Glass, I.A.M. Kroft en J. Brandt

Wetsartikelen: 3:34 BW en 4:55 BW

RECHTSPRAAK

Edelweissroute. Artikel 66 lid 3 SW 1956 heeft niet onbeperkt terugwerkende kracht.

Vader overleed in 1982, met achterlating van echtgenote en kinderen als erfgenamen. Met inschakeling van een notariskantoor is toen successieaangifte gedaan. Hierin is alleen het in Nederland gelegen vermogen gemeld. Het buitenlandse vermogen – bijna 120 miljoen gulden – is niet vermeld.

De weduwe wil in 2012 gebruik maken van de inkeerregeling (art. 67n AWR). Zij en de kinderen krijgen vervolgens navorderingsaanslagen erfbelasting opgelegd.

In geschil is of artikel 66 lid 3 SW 1956 ook van toepassing is op gevallen zoals het onderhavige, waarin de navorderingsbevoegdheid op 1 januari 2012 al was verjaard. Volgens de rechtbank volgt uit artikel 66 lid 3 SW 1956 en uit de wetsgeschiedenis dat verjaring voor 2012 aan navordering in de weg staat. Artikel 66 lid 3 SW 1956 heeft in die zin niet onbeperkt terugwerkende kracht.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 30-09-2016

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2016:8040

Zaaknummer: HAA-14_5107

Rechters: H. de Jong, S.K.A. Efstratiades en R. van Scharrenburg

Wetsartikelen: 66 SW 1956 en 67n AWR



RECHTSPRAAK

Erfgenaam in kort geding veroordeeld om legitimarissen van informatie te voorzien.

Erflater heeft zijn kinderen uit zijn eerste huwelijk onderfd en zijn zoon uit zijn tweede huwelijk tot enig erfgenaam benoemd. De oudste kinderen doen beroep op hun legitieme portie en eisen in kort geding dat de jongste zoon verplicht wordt om inlichtingen te verstrekken om de legitimaire portie te kunnen berekenen (art. 4:78 BW).

De rechtbank acht sprake van spoedeisend belang. De jongste zoon is herhaaldelijk verzocht om inlichtingen en heeft ruim de tijd gehad om informatie te verzamelen. Ook hecht de rechter aan het feit dat bijvoorbeeld voor bankafschriften een maximale bewaartijd van 7 jaar geldt.

De rechtbank veroordeelt de jongste zoon, op verbeurte van een dwangsom, om bepaalde gegevens tot 7 jaar terug te verstrekken. Op het aanbod van de zoon om mee te werken aan het verzamelen van deze gegevens door de legitimarissen zelf, gaat de rechtbank niet in. De jongste zoon is als enig erfgenaam bij uitstek de aangewezen persoon om de stukken bij derden op te vragen. De kosten, voor zover in redelijkheid gemaakt, komen ten laste van de nalatenschap.

Voor onderzoek naar schenkingen aan de dochters van de jongste zoon, moeten de legitimarissen zich wenden tot de meerderjarige dochters. Wat betreft de minderjarige dochter, is de jongste zoon als ouder het aanspreekpunt.

Los van artikel 4:78 BW kan een legitimaris overigens een boedelbeschrijving verzoeken volgens artikel 672 Rv, aldus de rechtbank.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 21-09-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:7812

Zaaknummer: C/10/498658 / KG ZA 16-366

Rechters: P. de Bruin

Wetsartikelen: 4:78 BW en 672 Rv



RECHTSPRAAK

Econoom tijdens leven en legaat van de juridische huls. Uitleg testament.

Twee broers zijn erfgenamen(-verwachters) van hun grootvader en van hun grootmoeder. Grootvader heeft in 1992 aan broer A de economische eigendom geleverd van een woning. Na het overlijden van beide grootouders heeft A in 2014, met gebruikmaking van de onherroepelijke volmacht die grootvader hem in 1992 gaf, de juridische eigendom van de woning aan zichzelf geleverd.

De grootouders hadden in hun testamenten de juridische eigendom gelegateerd aan A, onder de verplichting om zijn recht op levering in de nalatenschap in te brengen. A verwachtte de juridische eigendom echter niet krachtens legaat of door toedeling te kunnen verkrijgen, gelet op zijn verstoorde verhouding met broer B.

Volgens B is de levering nietig. De rechtbank is het niet met B eens.

Grootvader had in 1992 het bestuur over de woning die tot de huwelijksgemeenschap met grootmoeder behoorde. Grootvader kon over de woning beschikken en A de volmacht verlenen. De leveringsverplichting is op de erfgenamen (art. 4:182 BW) overgegaan en A kon de volmacht gebruiken (art. 3:74 BW, art. 3:77 BW).

Volgens B volgt uit de testamenten dat de grootouders wilden dat de volle eigendom van de woning, door de verplichting tot inbreng door A, tussen A en B zou worden verdeeld. Ten overvloede overweegt de rechtbank dat A dit niet goed ziet. Zelfs als A van het legaat gebruik had gemaakt, zou A de (waarde van de) woning niet met B hebben hoeven delen.

De constructie waarbij bij de verkoop van onroerend goed slechts de economische eigendom werd geleverd en de juridische eigendom (nog) niet, was destijds gebruikelijk en had uitsluitend een fiscaal motief. De verkoper/juridisch eigenaar trof bij testament erfrechtelijke voorzieningen om de juridische eigendom op de koper/economisch eigenaar langs de erfrechtelijke weg over te kunnen laten gaan, zodat de juridische verkrijging door de koper vrij van overdrachtsbelasting zou zijn. Gelet hierop kan het testament niet anders worden uitgelegd dan dat de bedoeling van grootvader was dat de woning na het overlijden krachtens

legaat in volledige eigendom aan A zou toekomen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 19-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2016:6672

Zaaknummer: C/13/6016161 / HA ZA 16-136

Rechters: R.A. Dudok

Wetsartikelen: 3:74 BW, 3:77 BW en 4:182 BW

RECHTSPRAAK

Door verdeling nalatenschap gelijktijdig verrekening van overbedelingsschuld. Verrekeningsverklaring onder opschortende tijdsbepaling of voorwaarde. Onverschuldigde storting op derdenrekening notaris.

Dit arrest is gewezen in de casus waarover Hof Arnhem-Leeuwarden op 10 maart 2015 oordeelde (ECLI:NL:GHARL:2015:1700, 1702, 1703). De Hoge Raad heeft in dezelfde casus op dezelfde dag nog twee arresten gewezen (ECLI:NL:HR:2016:2372 en 2372).

Erflater overlijdt in 1980 en laat zijn huishoudster en zijn pleegzoon als enige erfgenamen achter. De pleegzoon heeft vorderingen op de erfgenamen van de huishoudster en door verdeling van erflaters nalatenschap tevens een overbedelingsschuld aan hen. De pleegzoon heeft voor de verdeling verklaard zijn vorderingen te zullen verrekenen met zijn overbedelingsschuld. Het hof erkende de verrekening.

Aan alle voorwaarden voor verrekening (art. 6:127 BW) was volgens het hof voldaan. Dat de overbedelingsschuld op het moment van de verrekenverklaring nog niet was ontstaan, deed hieraan niet af. De verrekeningsverklaring kan immers ook onder een opschortende tijdsbepaling of voorwaarde geschieden (art. 6:38 BW). Op het moment van verdeling vond de verrekening plaats, aldus het hof. Omdat de nalatenschap niet wettelijk vereffend hoefde te worden, kan ook artikel 4:217 lid 1 BW (en art. 53 lid 1 Fw) de verrekening niet beletten.

De Hoge Raad volgt de conclusie van de A-G en verwerpt het cassatieberoep tegen de arresten van het hof, zonder nadere motivering (art. 81 lid 1 Wet RO).

De A-G staat in de conclusie (ECLI:NL:PHR:2016:840) nader stil bij het feit dat de betaling via de notaris liep. De pleegzoon had voor de levering van de woning het gehele bedrag van zijn overbedelingsschuld op de derdenrekening gestort. Het feit dat partijen deze betalingswijze waren overeengekomen, betekent niet zonder meer dat de pleegzoon afstand had gedaan van verrekening of van zijn eerdere verrekeningsverklaring. Door die verrekeningsverklaring was de overbedelingsschuld op het moment van verdeling in zoverre al voldaan en had de pleegzoon onverschuldigd gestort onder de notaris. De erfgenamen van de huishoudster

wijzen nog op artikel 7:26 lid 3 BW dat bij levering van onroerend goed, ter bescherming van koper en verkoper, betaling via de notaris voorschrijft. Volgens de A-G verhindert dit artikel niet dat koper de koopprijs kan betalen door verrekening. Gezien de betalingsfunctie van verrekening valt niet in te zien op welke wijze de bescherming die artikel 7:26 lid 3 BW de verkoper biedt, zou botsen met verrekening. De verkoper krijgt immers betaald door verrekening. De (uitzonderings)situaties van artikel 6:136 BW (beroep op verrekening ter verweer) of artikel 524 Rv (executoriale verkoop) doen zich hier niet voor.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-10-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:2351

Zaaknummer: 15/02858

Rechters: F.B. Bakels, M.V. Polak, T.H. den Tanja-van Broek, C.E. du Perron en M.J. Kroeze

Wetsartikelen: 4:217 BW, 6:38 BW, 6:127 BW, 6:136 BW, 7:26 BW, 53 Fw en 524 Rv



RECHTSPRAAK

Patstelling verdeling van erflaters woning. Rechtbank gelast wijze van verdeling en voorziet tot in detail in reële executie.

De erfgenamen worden het niet eens over de waarde waartegen erflaters woning aan een van hen, X, moet worden toegedeeld. De andere erfgenamen willen de woning niet overnemen. De woning is inmiddels al jaren onbewoond.

De rechtbank gelast de wijze van verdeling (art. 3:185 BW). De woning moet worden verkocht.

Omdat daarbij veel tegenwerking van X valt te verwachten, voorziet de rechtbank om praktische redenen op tal van punten in het verkooptraject in reële executie (art. 3:300 lid 1 BW); van het verstrekken van de verkoopopdracht aan de makelaar tot het opheffen van de ervenrekening na verdeling van het saldo. Laat X na de sleutels aan de makelaar te overhandigen, dan verbeurt hij een boete die kan oplopen tot 10.000 euro. Blijft X dan nog volharden, dan mogen de andere erfgenamen op kosten van X de sloten vervangen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 12-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2016:5330

Zaaknummer: 378118

Rechters: H. Phaff

Wetsartikelen: 3:185 BW en 3:300 BW

RECHTSPRAAK

Rechtbank die vereffenaar benoemt, kan diens loon niet vaststellen.

De twee erfgenamen van erflaatster zijn door hun beneficiaire aanvaarding gezamenlijk vereffenaars (art. 4:195 lid 1 BW). Het is niet bekend of de nalatenschap positief is.

Omdat de erfgenamen, gelet op hun onderlinge verhoudingen, niet tot vereffening kunnen komen, willen zij een derde als vereffenaar benoemd zien (art. 4:203 BW). De rechtbank benoemt een kandidaat-notaris tot vereffenaar.

Het bijkomende verzoek om het loon van de vereffenaar te zijner tijd overeenkomstig de Recofa-richtlijnen te berekenen en de vereffenaar toe te staan haar werkzaamheden maandelijks te declareren, wijst de rechtbank af. De kantonrechter stelt het loon vast op verzoek van de vereffenaar (art. 4:206 lid 3 BW). Daarmee is de rechtbank onbevoegd om het loon op voorhand vast te stellen.

De vereffeningskosten, waaronder het loon van de vereffenaar, zullen als boedelschuld als bedoeld in artikel 182 Faillissementswet worden aangemerkt. Zo nodig kan de vereffenaar kosteloze vereffening of opheffing van de vereffening verzoeken (art. 4:209 BW).

De rechtbank ontheft de vereffenaar van de verplichting tot kostbare publicatie van haar benoeming (art. 4:206 lid 6 BW). Publicatie op www.rechtspraak.nl en in de Staatscourant (kosteloos) volstaat.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 07-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2016:6286

Zaaknummer: C/02/321226 / HA RK 16-198

Rechters: Van 't Nedereind

Wetsartikelen: 4:195 BW, 4:203 BW, 4:206 BW, 4:209 BW en 182 Fw

RECHTSPRAAK

Bedrijfsopvolgingsfaciliteit. Vastgoedvennootschap die alleen verhuurt, drijft geen materiële onderneming.

De echtgenote van erflater erft in 2009 aandelen in een vastgoedvennootschap. Zij doet tevergeefs beroep op de bedrijfsopvolgingsfaciliteit van artikel 35b SW 1956 e.v. Volgens de rechtbank is geen sprake van een materiële onderneming (HR 15 april 2016, ECLI:NL:HR:2016:633, vgl. HR 17 augustus 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC5731).

Een BV die zich, zoals in casu, bezighoudt met de verhuur van onroerende zaken en het onderhoud van deze zaken in eigen beheer heeft, kwalificeert niet snel als een materiële onderneming. Veelal zal het onderhoud worden verricht om de beleggingen in stand te houden. Dit zijn werkzaamheden die horen bij normaal vermogensbeheer. Ontwikkeling en verkoop van vastgoed kan onder omstandigheden een onderneming vormen (vgl. nota naar aanleiding van het nader verslag Tweede Kamer van wetsvoorstel 31 930, VN 2009/50.2, p. 30).

De activiteiten van de BV die de echtgenote noemt – voornamelijk in de sfeer van contact met huurders en onderhoud van de panden – overstijgen niet normaal vermogensbeheer. Evenmin is aannemelijk geworden dat er arbeid is verricht met het oog op het behalen van een rendement dat het bij normaal vermogensbeheer opkomende rendement te boven gaat. Behalve de aard en de omvang van de verrichte arbeid neemt de rechtbank in aanmerking dat er rendementen zijn behaald die variëren van 1% tot 3,5% en in 2005 11,56%. Van enig uitzicht op meer rendement is geen sprake, temeer nu verkoop van onroerende zaken niet aan de orde is geweest.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 07-10-2016

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2016:8177

Zaaknummer: HAA-15_425

Rechters: A.A. Fase, T.N. van Rijn en M.W. Koenis

Wetsartikelen: 35b SW 1956

RECHTSPRAAK

Van wie zijn de auteursrechten op erflaters werk?

Vader was kunstenaar. Na zijn overlijden is de vraag aan wie de auteursrechten (exploitatierechten) op zijn werk toekomen. Heeft vader deze ingebracht in de vennootschap die hij in 1989 oprichtte en waarin hij zijn onderneming heeft ingebracht en die zijn artistieke erfgoed sindsdien beheert en exploiteert, of zijn de rechten naar de echtgenote vererfd?

Het hof legt de akte uit 1989 zodanig uit dat erflater zijn (toenmalige) auteursrechten in de BV heeft ingebracht. Daarbij hecht het hof ook betekenis aan erflaters testament uit 1992, waarin hij zijn persoonlijkheidsrechten (art. 25 lid 1 onder a tot en met d Auteurswet 1912) aan de BV legateert, voor het geval zijn echtgenote hem niet overleeft. Dit legaat wettigt volgens het hof op zijn minst het vermoeden dat erflater er in 1992 van uitging dat de exploitatierechten niet meer bij hem doch bij de BV berustten. Het hof geeft de echtgenote nog de gelegenheid om nader bewijs van haar stelling te leveren.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 30-08-2016

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2016:3574

Zaaknummer: 200.168.887/01

Rechters: E.E. van Tuyll Serooskerken-Röell, E.M. Polak en P.F.G.T. Hofmeijer-Rutten

Wetsartikelen: 25 Auteurswet 1912



RECHTSPRAAK

Ouderlijke boedelverdeling zonder boedelbeschrijving. Waardering per overlijden in 1999.

Moeder heeft haar zonen onderfd. Een van hen stelt dat haar testament nietig is wegens wilsonbreken. Moeder leed na een herseninfarct aan afasie. Uit de stukken die de zoon in het geding brengt, kan het hof niet opmaken dat moeder ten tijde van het testen wilsonbekwaam was. Zijn bewijsaanbod wijst het hof af als onvoldoende specifiek.

Het bevreemdt de zoon dat moeder haar testament niet zelf heeft ondertekend, terwijl zij na het passeren van haar testament wel in staat was om haar handtekening te zetten. Volgens het hof is relevant of moeder dit kon bij het testen. Het is aan de notaris om dit vast te stellen. De notaris heeft de vormvoorschriften van artikel 43 lid 4 WNA gevolgd en het testament is daarom niet nietig op grond van artikel 4:109 lid 1 BW.

De zoon had een vordering op moeder vanwege het ouderlijke boedelverdelingstestament van vader. Bij vaders overlijden in 1999 zijn geen boedelbeschrijving of successieaangifte opgesteld. Dit is ook voor rekening en risico van de zoon, aldus het hof. Om de onderbedelingsvorderingen te kunnen vaststellen, moet alsnog een boedelbeschrijving per overlijden van vader worden gemaakt.

Wat betreft de waarde van de woning volstaat de toenmalige WOZ-waarde niet. Deze kwam in 1999 volstrekt niet overeen met de werkelijke waarde. De waarde in het economische verkeer zal door een deskundige moeten worden vastgesteld.

Wat betreft de waarde van de inboedel in 1999, acht het hof het redelijk en billijk om uit te gaan van een fractie van de toenmalige verzekerde waarde (te weten NLG 40.000 van de verzekerde waarde ad NLG 116.000).

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 09-08-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:2982

Zaaknummer: 200.171.410/01

Rechters: A.H.N. Stollenwerck, P.M. Labohm en P.M. van der Zanden

Wetsartikelen: 4:1167 oud BW, 4:109 BW en 43 WNA



RECHTSPRAAK

Executeur niet aansprakelijk voor niet-inbare erfbelasting bij mede-erfgenaam (art. 47 SW 1956)

Moeder overlijdt in 2011. Zoon A doet als executeur aangifte voor de erfbelasting. Aan ieder van de erfgenamen wordt overeenkomstig een aanslag opgelegd. Zoon B betaalt zijn aanslag niet en biedt geen verhaal voor de Ontvanger. De inspecteur stelt op grond van artikel 47 SW 1956 zoon A als executeur aansprakelijk voor de door zoon B verschuldigde erfbelasting en heffingsrente.

Anders dan de rechtbank wijst het hof de aansprakelijkheidsstelling af.

Artikel 47 SW 1956 is op 1 januari 2012 in werking getreden en heeft onmiddellijke werking. De bepaling is toepasselijk, nu pas in 2012 is geheven, ook al was de erfbelasting al voor 2012 materieel verschuldigd.

Uit de parlementaire geschiedenis bij artikel 47 lid 2 SW 1956 volgt dat voor aansprakelijkheid van de executeur aannemelijk moet zijn dat door zijn bewust of onzorgvuldig handelen de materieel verschuldigde erfbelasting niet of niet volledig is geheven. Daarvan is hier geen sprake. Zoon A heeft een juiste aangifte gedaan en er is een juist bedrag geheven.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 03-08-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:3019

Zaaknummer: BK-16/00001

Rechters: G.J. van Leijenhorst, J.J.J. Engel en S.A.W.J. Strik

Wetsartikelen: 47 SW 1956



RECHTSPRAAK

Verdeling nalatenschap. Waarde inboedel.

Zuster 1 heeft na moeders overlijden haar kamer in een verzorgingshuis ontruimd en de spullen goeddeels aan een kringloopwinkel afgeven. Zuster 2 stelt dat aan de inboedel, die voor 25.000 was verzekerd, een waarde van 5.000 euro moet worden toegekend.

Volgens het hof is het algemeen bekend dat een kamer in een verzorgingshuis snel moet worden ontruimd en dat de waarde van een inboedel in een verzorgingshuis doorgaans zeer gering is. Het had op de weg van zuster 2 gelegen om exact aan te geven over welke goederen het gaat en wat de waarde is van de goederen die zuster 1 heeft meegenomen. Nu iedere specificatie ontbreekt en er geen enkele onderbouwing is van de waarde van de inboedel, gaat het hof ervan uit dat de inboedel geen waarde vertegenwoordigde.

Volgens zuster 1 behoort tot moeders nalatenschap een recreatiewoning. Zuster 2 stelt dat de ouders geen eigenaar waren van de woning, maar dat het slechts een gebruiksrecht betrof, dat de ouders bij leven al aan zuster 2 hebben overgedragen. Zuster 2 heeft haar stelling volgens het hof niet met bewijzen gestaafd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-07-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:2979

Zaaknummer: 200.174.495/01

Rechters: A.N. Labohm, A.E. Sutorius-van Hees en C.M. Warnaar

Wetsartikelen: 3:182 BW

RECHTSPRAAK

Boedelvolmacht en verdeling.

Door vaders overlijden is de tussen hem en moeder bestaande huwelijksgemeenschap ontbonden. Hiertoe behoort de ouderlijke woning in Suriname. De kinderen geven moeder volmacht om hen in de ruimste zin te vertegenwoordigen bij de afwikkeling van vaders nalatenschap, waaronder Selbsteintritt (art. 3:68 BW). Broer 1 beperkt de volmacht en geeft geen volmacht voor het verkopen van onroerende zaken. Moeder maakt als gevolmachtigde gebruik van haar macht tot substitutie en geeft de boedelvolmacht door aan broer 2. Broer 2 deelt de ouderlijke woning aan zichzelf toe voor 55.000 euro.

Volgens het hof is binnen de grenzen van de volmacht gehandeld. Een redelijke uitleg van de volmacht – mede gelet op het aantal deelgenoten en in het buitenland gelegen onroerend goed – brengt mee dat alle betrokkenen een zo efficiënt mogelijke verdeling van de huwelijksgemeenschap en nalatenschap beoogden. Voorts is het huis niet verkocht, maar verdeeld, zodat de beperking in de volmacht van broer 1 niet is overschreden. Ook is niet gebleken dat de Surinaamse notaris de volmachten niet heeft gecontroleerd of geen concepten van de verdelingsakte heeft gezonden aan de deelgenoten. De andere deelgenoten hebben met name bezwaar tegen de waarde waarvoor het huis is toegedeeld. Dit kan te zijner tijd aan de orde komen in het kader van de rekening en verantwoording.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 05-07-2016

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2016:2976

Zaaknummer: 200.161.286/01

Rechters: A.N. Labohm, J.A. van Kempen en A.H.N. Stollenwerck

Wetsartikelen: 3:182 BW en 3:68 BW

RECHTSPRAAK

Internationaal erfrecht. Rechtsmacht in internationale nalatenschap.

Erflater is bij zijn overlijden, na 17 augustus 2015, woonachtig in Suriname. Hij is enkel van Surinaamse nationaliteit. Zijn vermogen ligt in Suriname, althans niet in Nederland. Enkele erfgenamen wonen in Nederland. Een van hen vordert voor de Rechtbank Rotterdam onder meer verdeling van bestanddelen van de nalatenschap. Daarop verweren twee andere erfgenamen zich door te stellen dat Rechtbank Rotterdam geen rechtsmacht toekomt.

In dit incidentele vonnis oordeelt de rechtbank dat de rechtbank wel bevoegd is. De rechtbank ontleent geen bevoegdheid aan de Europese Erfrechtverordening, omdat erflater niet in een lidstaat woonde (art. 4 van de verordening) en hij niet de nationaliteit van een lidstaat had en ook geen goederen in een lidstaat bezat (art. 10 van de verordening). De rechtbank ontleent wel bevoegdheid aan artikel 4 lid 1 van de Herschikte EEX-Verordening (zonder overigens aandacht te geven aan art. 1 lid 2 onder f van de Herschikte EEX-verordening). De relatieve bevoegdheid ontleent de rechtbank aan artikel 99 lid 1 Rv.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 06-01-2016

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2016:228

Zaaknummer: C/10/485075 / HA ZA 15-980

Rechters: P.C. Santema

Wetsartikelen: 4 Europese Erfrechtverordening, 10 Europese Erfrechtverordening, 2 Herschikte EEX-Verordening en 4 Herschikte EEX-Verordening